

POSVOJENJE DJETETA - Petra Takač mag. psihologije

Posvojenje djeteta jedan je od načina ostvarivanja roditeljstva, najčešće za roditelje koji ne mogu ostvariti biološko roditeljstvo, no ujedno je i način zbrinjavanja djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Posvojenjem nastaje neraskidiv odnos srodstva između posvojitelja i posvojenika, te sva prava i dužnosti koje iz toga proizlaze.

Da bi posvojenje bilo moguće, na strani posvojitelja i posvojenika moraju biti ispunjene određene zakonom propisane pretpostavke.

Posvojiti se može maloljetno dijete čija su oba roditelja, ili jedini roditelj (u slučaju da dijete nema upisano majčinstvo ili očinstvo) dali pristanak na posvojenje djeteta. Pristanak roditelja nije potreban ako su roditelji lišeni roditeljske skrbi ili potpuno lišeni poslovne sposobnosti. Ako je dijete napušteno i nepoznatog podrijetla, posvojenje je moguće nakon isteka tri mjeseca od djetetova rođenja ili napuštanja djeteta. Dijete koje je navršilo dvanaest godina i sposobno je shvatiti značenje posvojenja, za posvojenje daje svoj pristanak.

Posvojitelj može biti osoba stara najmanje 21 godinu i starija od posvojenika najmanje 18 godina. Za posvojitelje je u pravilu uvjet da imaju hrvatsko državljanstvo (iznimno mogu biti stranci), da nisu osobe lišene roditeljske skrbi i poslovne sposobnosti, te da su osobe čije dosadašnje ponašanje i osobine ukazuju na dobre roditeljske sposobnosti. Posvojitelji se upisuju u matricu rođenih kao roditelji. Posvojenjem posvojenik i njegovi potomci stječu pravo nasljeđivanja posvojitelja i krvnih srodnika posvojitelja, odnosno nastaje neraskidiv odnos srodstva.

U postupku zasnivanja posvojenja procjenjuju se osobine i kompetencije posvojitelja u odnosu na dobrobit djeteta. Prvi korak na putu posvojenja je javiti se Centru za socijalnu skrb nadležnom za mjesto prebivališta i pripremiti se za postupak procjene prikladnosti. Pri izradi mišljenja uzimaju se u obzir sve okolnosti bitne za posvojenje: međusobni odnosi bračnih drugova, njihov psihički profil, stambeni uvjeti, zaposlenost, organizacija života. Mišljenje o podobnosti za posvojenje nastaje na temelju socijalne anamneze koju izrađuje socijalni radnik te mišljenja psihologa.

Kada posvojitelji počinju razmišljati o posvojenju, razmišljaju o tome da žele biti roditelji malom djetetu koje je zdravo i veselo, no realna slika djece koja imaju pretpostavke za posvojenje malo je drugačija. Ona su rođena u obiteljima koje se iz različitih razloga za njih ne mogu odgovorno skrbiti. To znači da je svako od njih, do trenutka posvojenja, imalo iza sebe određenu povijest koja je na njih ostavila manji ili veći trag te da sa sobom nose otisak obitelji u kojoj su rođena. Mnogo je djece koja nisu stekla mogućnost posvojenja kao novorođenčad, koja imaju određenih razvojnih poteškoća, djeca nacionalnih manjina, braća i sestre. Unatrag nekoliko godina u našem Centru imamo oko 30-40 djece s ispunjenim pretpostavkama za posvojenje, no većina njih ulazi u kategoriju teško posvojive djece, što zbog dobi, što zbog razvojnih teškoća, nacionalnosti.

Jednom kada se dogodi posvojenje i dijete postane dio obitelji, uza sve prekrasne situacije i osjećaje koje taj odnos donosi, dolaze i određene teškoće, izazovi i odgovornosti. Počinje proces stvarnog upoznavanja, izgradnje povjerenja, postavljanja i prepoznavanja granica (vlastitih i djetetovih), izgradnje identiteta kao obitelji, običaja i rituala. Procesu prilagodbe treba pristupiti s puno strpljenja i dati si vremena da se uistinu postane obitelj. Biti mama/tata znači, između ostalog, (iz)graditi s djetetom odnos intenzivne emocionalne povezanosti i to činiti cijeli život. Privrženost je jaka emocionalna veza koju dijete stvara s osobom koja se o njemu brine, ona predstavlja osjećaj sigurnosti i povjerenja da će ljudi oko njega reagirati primjereno na njegove potrebe i temelj je za stvaranje zdravih odnosa s drugima. Djeca u sustavu izgubili su osobe s kojima su bili vezani, a stvaranje privrženosti u novoj obitelji velika je odgovornost za posvojitelje.

Ukoliko razmišljate o stvaranju obitelji na ovaj način javite se! Mi vas čekamo!